

HOSSZÚ TÁVON NEM FOG MENNI... AVAGY MIÉRT NEM SPOILEREZNEK SOHA A METEOROLÓGUSOK?

SZÖVEG: RÁZSI ANDRÁS

Évszakok váltásánál vagy így, a tél közepén gyakran kapja minden meteorológus a kérdéseket: Meddig tart a tél? Milyen lesz a nyár? Zavarba ejtő tud lenni, mert sokan azt várják, hogy egy szakember erre csípőből tudja a választ, és csalódást okoz, ha azt a választ kapják: „Nem tudom...”

Találkozhatunk ugyan sokféle számítással, ami túlmutat a biztonsággal előre jelezhető egy héten, de ezeknek főként az a hozadéka, hogy az ember fölöslegesen éli bele magát olyan jövőbe, melynek valószínűsége igencsak csekély. Több évtizedes tapasztalat, hogy a jelenlegi ismereteink alapján, a rendelkezésünkre álló technológiával a hazai időjárás-előrejelzés beválása 3 napra 95%, míg 1 hétre csupán 75%. Minden egyéb csak próbálkozás.

Hogyan is működik mindez?

Ahhoz, hogy előre jelezzünk egy eseményt, két dolog fontos: először is a lehető legjobban kell ismernünk, hogyan működik maga a rendszer. És persze azt is, hogy az adott pillanatban, amikor az előrejelzést készítjük, épp milyen állapotban van.

Ami a légkör működését illeti, alapvetés, hogy itt, a mérsékelt övben azért ilyen változékony az időjárás, mert gyakorlatilag itt cserélődik ki az északi eredetű hideg

és a déli eredetű meleg légtömeg. A két légtömeget egy határozott frontvonal választja el egymástól – köszönhetően a napsugárzás beesési szögének és a Coriolis-erőnek. A hideg levegő – mint valami sapka – rátelepszik a pólusra, és kinyújtja csápjait dél felé, majd

nem látható tényezőkön is múlik – és a jelennek már nem sok köze lesz hozzá...

A meteorológiában is ez a helyzet: egy idő után egyre kisebb jelentősége van a kezdeti feltételeknek, ezért egy héten túl csak az évszakai átlagokkal lehet számolni.

De azt például nem lehet előre megmondani, hogy Győrben három hét múlva lesz-e csapadék délután vagy inkább a napsütés lesz a jellemző. Így sajnos nem lehet előre jelezni egy egész

évszakot, sőt azt sem, hogy mikor kezd majd enyhülni az idő.

De bármikor is legyen, bizonyára örülni fogunk neki mindahányan.

Mi nem spoilerezünk!

**„A jövő állandó mozgásban van”
(Yoda – Star Wars V.,
A Birodalom visszavág)**

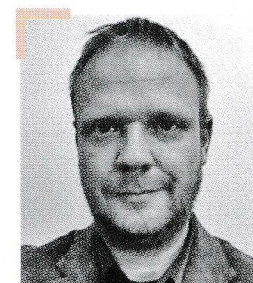
ott elkeveredik a melegebb levegővel, közben pedig az adott terület fölött megváltozik az időjárás. A meteorológia folyamatosan figyeli e mozgásokat, hogy ismerje a jelent, és számítja a további mozgásokat, hogy előre jelezze a jövőt.

Ha megkérdezzük valakit a közeljövő terveit illetően, általában pár napra előre egész nagy valószínűséggel meg tudja mondani, hol lesz és mit fog csinálni. Aztán, ahogy haladunk előre az időben – bár terveink persze vannak –, a pontos megvalósulás valószínűsége egyre kisebb. Ennek oka, hogy egyszerűen elfogynak a jelen által meghatározott kezdeti feltételek. Például, ha Egerben lakunk, és éljük a hétköznapi életünket, jó esély van arra, hogy ez három nap múlva is így lesz. De az, hogy ez két év múlva is így legyen, már sok egyéb, előre

FÖLDGÖMB VILÁGLÁTÓ A TREND FM-EN
CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 16.35-KOR.
A RÁDIÓBAN VENDÉGÜNK A TÉMÁRÓL:
RÁZSI ANDRÁS

TREND FM^{94.2}
Gazdaság és Kultúra

KORÁBBI MŰSORAINK MEGHALLGATHATÓK:
WWW.TRENDFM.HU

RÁZSI ANDRÁS
METEOROLÓGUS,
AZ ESZTERHÁZY KÁROLY
EGYETEM FIZIKA
ÉS ÉLELMISZER-FIZIKA
TANSZÉKÉNEK OKTATÓJA